U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **P. M.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, ve věci náhrady újmy, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2017, č. j. 14 A 53/2017-4,

takto:

I. Řízení **se zastavuje.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“).

[2] S podáním kasační stížnosti je spojen vznik poplatkové povinnosti [§ 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (dále jen „zákon o soudních poplatcích“)]. Dle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, je kasační stížnost zpoplatněna částkou 5 000 Kč.

[3] Stěžovatel spolu s podáním kasační stížnosti tento soudní poplatek nezaplatil a požádal o osvobození od soudního poplatku. Usnesením ze dne 6. 12. 2017, č. j. 9 As 398/2017 – 12 (dále jen „usnesení ze dne 6. 12. 2017“), soud tento návrh zamítl s poukazem na zjevnou bezúspěšnost kasační stížnosti (§ 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vyzval jej k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě patnácti dnů od doručení výzvy. Byl také poučen, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení o kasační stížnosti zastaví.

[4] Podle § 40 odst. 1, věty první, s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Výše uvedené usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 7. 12. 2017. Posledním dnem lhůty k zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti byl tedy pátek dne 22. 12. 2017.

[5] Stěžovatel v určené lhůtě soudní poplatek nezaplatil. Namísto toho zaslal soudu podání ze dne 15. 12. 2017, které bylo soudu doručeno dne 21. 12. 2017. V něm opětovně žádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. K podání přiložil přílohu (v délce 13 stran) označenou jako „*žádost a důvody zcela bezplatné obhajoby a ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání žaloby, doplnění žaloby a následné zastupování při soudním jednání*“ a „*žádost a důvody plného osvobození od soudních poplatků*“.

[6] V tomto podání shrnuje svůj dosavadní pracovní i rodinný život, dále se kriticky vyjadřuje k fungování Vězeňské služby České republiky, právního systému a justice. Připomíná, že se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody, je nemajetný a jeho zdravotní stav je nepříznivý. S ohledem na složitost právní problematiky trvá na ustanovení zástupce soudem, který by mu „*pomohl rozptýlit pochybnosti soudu o neúspěšnosti žaloby*“.

[7] Soud neshledal důvod o opakované žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků znovu rozhodovat. Byť obecně platí, že o žádosti o osvobození od soudního poplatku musí soud rozhodnout dříve, než pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví, toto obecné pravidlo má své výjimky. Jeho mechanické uplatňování, bez zohlednění specifik projednávaného případu, by mohlo v některých případech vést k neúčelnému prodlužování řízení opakováním stejných žádostí a rozhodováním o nich.

[8] Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že pokud požádá účastník v témže řízení o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce opětovně poté, co již bylo o jeho předchozí žádosti pravomocně rozhodnuto, je soud povinen rozhodnout o opakované žádosti pouze v případě, že pozdější žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, které jsou relevantní pro posouzení předchozí žádosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015 – 12, nebo nález Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09).

[9] V podání doručeném soudu dne 21. 12. 2017 však stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti, které by odůvodňovaly opětovné posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků.

[10] Soud připomíná, že důvodem zamítnutí jeho předchozí žádosti o ustanovení zástupce a osvobození od soudních poplatků byla zjevná bezúspěšnost kasační stížnosti (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Tvrzení o nepříznivé finanční situaci, špatném zdravotním stavu ani zbylá tvrzení ohledně jeho poměrů obsažená v příloze k jeho druhé žádosti proto nemohou zvrátit posouzení předchozí žádosti, protože posouzení zjevné bezúspěšnosti se týkalo samotné kasační stížnosti, nikoli jeho majetkových poměrů (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 As 181/2017 – 72).

[11] V usnesení ze dne 6. 12. 2017 Nejvyšší správní soud konstatoval, že žaloba stěžovatele, o níž městský soud rozhodl napadeným usnesením, nesměřuje proti aktům

přezkoumatelným v rámci správního soudnictví, protože se žalobou u městského soudu domáhal peněžitého odškodnění za tvrzený nezákonný postup vězeňské služby. Současně dodal, že o těchto nárocích jsou oprávněny rozhodovat soudy v občanském soudním řízení, nikoli soudy ve správním soudnictví (§ 4 s. ř. s). Protože kasační stížnost směřuje proti usnesení soudu, kterým byla odmítnuta ve správním soudnictví zjevně neprojednatelná žaloba, není rozhodné ani tvrzení stěžovatele, že věc může objasnit pouze za pomoci ustanoveného zástupce.

[12] Jelikož nebyl soudní poplatek na výzvu soudu zaplacen, soud postupoval podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s., a řízení o kasační stížnosti zastavil.

[13] Pro úplnost soud dodává, že ačkoli stěžovatel neodstranil ani další vadu kasační stížnosti, a to nedostatek právního zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s., k jehož odstranění byl usnesením ze dne 6. 12. 2017 vyzván, nepostupoval soud podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale podle § 47 písm. c) s. ř. s. Postup spočívající v zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku má přednost před odmítnutím návrhu pro nesplnění podmínky řízení – povinného zastoupení advokátem (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2016, č. j. 2 Afs 111/2016 - 29).

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 3, věty první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. ledna 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu